

# AFERIM EFENDIJA ADNANE JAHIĆU!

U sklopu Tribine dr. Sulejman Mašović, u Kongresnoj dvorani Islamskoga centra u Zagrebu, predstavljena je, 17. ožujka, pozamašna knjiga dr. sc. Adnana Jahića – ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA VRIJEME MONARHISTIČKE JUGOSLAVIJE (1918-1941).

Najprije mi valja reći izvrsne doktorske disertacije vrsnog povjesničara i istraživača, koju je nameračio, još u doba istraživanja, šmeker Dževad Jogunčić.

Jogunčić je vrlo lahko našao potporu u Bošnjačkoj nacionalnoj zajednici i u Medžlisu Islamske zajednice Zagreb, kao izdavačima, budući da čelni ljudi tih zajednica, dr. sc. Sead Berberović i Mirsad Srebreniković, rekao bih s nepodnošljivom lakoćom, podržavaju svaku dobru inicijativu. Što je Jogunčić, kao urednik, posebno pozdravio, ne zaboravljajući spomenuti, na kraju predstavljanja, da se jednakoj potpori nada i od novog predsjednika Medžlisa Islamske zajednice Zagreba, doktora Gzima Redžepija, što su prisutni pozdravili pljeskom.

Knjigu su predstavili muftija Ševko efendija Omerbašić, prof. dr. sc. Vjekoslav Perica, jedan od recenzenata (drugi je dr. sc. Husnija Kumberović) i dr. sc. Zlatko Hasanbegović.

Muftija Omerbašić dao nam je više nego dobro pripremljenu analizu knjige, po običaju, uočavajući i ističući one vrijednosti koje su nam bile manje poznate.

Dr. sc. Vjekoslav Perica više je govorio povjesničarski, dakle općenito.

Dr. sc. Zlatko Hasanbegović sve me više pozitivno iznenađuje inteligentnim prepoznavanjem bitnih povijesnih odrednica i elokventnim predočavanjem svih neskrivenih vrijednosti koje ćemo u knjizi prepoznati ako je uzmemo u ruke i pročitamo. Što sam ja učinio odmah nakon promocije knjige koja je održana u Tuzli prije stanovitog vremena.

Tada će nam mnoge stvari iz naše bliže islamske povijesti biti puno jasnije.

Knjiga ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA VRIJEME MONARHISTIČKE JUGOSLAVIJE (1918-1941) sadrži nekoliko izvrsnih cjelina, pa ne mogu odoljeti da ih ne spomenem, iskreno vjerujući da će to biti poticaj onima koji uživaju u povijesnim činjenicama, a ne naklapanjima, ekanjima i akanjima.

Dakle, najprije valja spomenuti prvo poglavlje, ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI POSLJEDNJIH GODINA AUSTRO-UGARSKE UPRAVE. Dr. sc. Adnan Jahić uvodi nas u Ekonomske i društvene prilike, opisujući ondašnje vrijeme u nekoliko podnaslova. Valja reći da pisac na kraju svakoga poglavlja izvodi relevantan Zaključak i daje precizne Bilješke.

U drugom poglavlju pisac nas upoznaje sa SUDBINOM BOŠNJAKA U NASTANKU KRALJEVSTVA SRBA, HRVATA I SLOVENACA.

Treće poglavlje, koje nosi naslov IZAZOVI AUTONOMIJE: ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI DO ZAKONA O ISLAMSKOJ VJERSKOJ ZAJEDNICI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE (1918-1930), autor dijeli na

tri veće cjeline: Bosna i Hercegovina prvih godina Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca: Bošnjaci u vihoru bezakonja i zločina; Pravni položaj i organizacija Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini za vrijeme Kraljevine Srba hrvata i Slovenaca: autonomija na udaru države; Rad Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini do oktobranog Zakona o Islamskoj vjerskoj zajednici Kraljevine Jugoslavije 1930. godine: vjerski život između erozije i reforme.

Dakako, Adnan Jahić nam podastire niz dokumenata koje je skupljao, kako nam je Jogunčić rekao, punih sedam godina. Sve je opisano vrlo pregledno, popraćeno kraćim međunaslovima, da bi nam na kraju autor podario izvrsno napisan Zaključak, popraćen brojnim bilješkama i dokumentima.

Četvrto poglavlje, IZMEĐU KONTROLE I AUTONOMIJE: ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI U DOBA ŠESTOJANUARSKOG ZAKONODAVSTVA (1930-1936), Jahić također dijeli na tri veće cjeline: Uvođenje Šestojanuarskog režima i ukidanje autonomije Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini; Pravni položaj i organizacija Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini za vrijeme Šestojanuarskog režima: nova uprava, nove nevolje; Djelatnost Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini za vrijeme Šestojanuarskog zakonodavstva: organizacija mjesto zajednice.

I u petom poglavlju – AUTONOMIJA PO VOLJI POLITIKE: ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI DO KRAHA JUGOSLAVIJE (1936-1941) – autor nam podastire tri veće cjeline: Formiranje vlade Stojadinović – Korošec – Spaho i donošenje uredbe sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama Zakona o Islamskoj vjerskoj zajednici Kraljevine Jugoslavije; Pravni položaj i organizacija Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini nakon februarske uredbe: autonomija po diktatu političara; Djelatnosti Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini od Uredbe sa zakonskom snagom o izmjenama i dopunama Zakona o Islamskoj zajednici Kraljevine Jugoslavije 1936: trijumf izolacije.

Šesto poglavlje nosi naslov ZAKLJUČAK.

Dakako, nemoguće je ovakvu knjigu prepričati. Tu je toliko činjenica i dokumenata da bi prepričavanje bilo onoliko dugo koliko ova knjiga Adnana Jahića ima stranica (a ima ih ravno, s Kazalom imena, 664, ako vas to zanima). Možda je vrijedno spomenuti da autor sudbinu Bosne prati kroz sudbine i djelovanje trojice reis-ul-ulema: Džemaludina Čauševića, Ibrahima Maglajlića i Fehima Spahe.

Pa ako vam još kažem da je knjiga opremljena pomno izabranim fotografijama rekao sam dovoljno da svratite do knjižare i obogatite svoju biblioteku s doista izvrsnom knjigu.

Aferim, efendija Adnane Jahiću!

*Kemal Mujičić*